

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Animosități.

Sibiu, 4 Martie n.

Cele petrecute în parlamentul austriac, unde deputați cu greutate din reichsrath, și membri cu mare vază din casa seniorilor, au rostit cuvântări energice în favorul menținerii unității armatei comune, și în contra ori-cărui nisuițe de a se face armată națională magiară din regimentele ungurești, — au aflat viu răsune în dieta magiară, în ședința de Sâmbăta trecută.

A fost o ședință sgomotoasă din cale afară ședința acésta, în care patimile aruncau valuri îngrijitoare, și flăcările focului cu care cuvântau oratorii din opoziție în contra tovarășilor politici din ceealaltă parte a monarchiei, amenințau cu aprindere întregul parlament, dacă prim-ministrul Szell nu lua la timp potrivit cuvântul, ca cu vorbe împăciuitoare și cu facerea de nouă declarațiuni, favorabile magiarismului, să calmeze spiritele și să aducă lucrurile în ogașa lor de mai nainte.

Supărarea și agitația opoziției din dieta magiară era îndreptată în contra tuturor oratorilor din reichsrath-ul și din casa de sus a Austriei, cari au ținut să dea lecții de loialitate șovinistilor magiari, mai ales însă în contra ministrului pentru apărarea țării din ceealaltă parte a monarchiei, contele *Welsersheimb*, care, cum știm, a declarat în casa de sus, că *voința pre-înaltă este, ca nu numai în formă și în accidentă, ci și în fond și preste tot armata să rămână comună.*

În acésta declarație a guvernului de dincolo, făcută, cum se crede, în urma autorizației primite de la Maiestatea Sa, — opoziția din dieta magiară a descoperit o formală desavuare a promisiunilor făcute din partea guvernului unguresc, atât în conferența partidului guvernamental, cât și în plin parlament, că cu privire la emblemele armatei comune guvernul *va începe* tratări în direcția, ca acelea să se modifice conform dreptului public al Ungariei, și că și cu privire la succesiva strămutare a oficerilor de naționalitate magiară la regimente ungurești *va face* pașii de lipsă.

Opoziția a pus deci chestia astfel: Care dintre guvernele Maiestății Sale a spus adevărul, cel ungar ori cel austriac? Pentru-că amândouă nu pot să aibă dreptate. Dacă e adevărat aceea ce au declarat membrii guvernului unguresc cu privire la embleme și la permutarea oficerilor de naționalitate magiară, — atunci nu e adevărat aceea ce a spus ministrul austriac de la apărarea țării, că *voința pre-înaltă este să rămână armata așa cum e, comună, nu numai în formă și în accidentă, ci și în fond!* Ear' dacă ministrul *Welsersheimb* a spus adevărul, atunci e vorba de o nouă călcare de jurământ, ca la 1848, și atunci guvernul nu mai țină dieta întrunită, ci trimite deputații a casă, căci atunci *„știm noi pe ce cale să apucăm, spre a ne apăra drepturile naționale!”*

Așa vorbea în dietă deputatul kossuthist *Rátkay*; pe când deputatul *Rákosi* zicea, că *Coróna „să nu siliască*

națiunea acésta (magiară) *să se apere cu dinții, ca leul*”, ear' *Ugron Gábor* a lovit energie în *camarila* de la Viena, — esistență numai în închipuirea sa, — ca în urzitorea tuturor relelor cari vin de la Viena asupra Magiilor.

Pe scurt, ședința de Sâmbăta a dietei magiare a fost la fel ca ori-care din ședințele dietei magiare de la 1848, ținute înainte de izbucnirea revoluțiunii, când tot așa se adresau amenințări *Corónai*, și se trimiteau fulgere și tunete preste *Leitha*, celor din *camarila* de la Viena.

A trebuit să vină, cum am spus, prim-ministrul *Szell* cu declarațiuni nouă, că guvernul ungar *ține la promisiunile făcute* și va lucra într-acolo, ca ele să fie realizate, — pentru-ca focul să se potolască.

Ce sunt toate acestea? Semne de revoluție, ca la 1848? Nu! Niște simple animosități, izbucniri forțate de nemulțămire închipuită față cu starea actuală de lucruri, cari nu pot să aducă rău de cât câte-că numai acélor, cari se vedă a fi stăpâniți de ele.

Kossuth cel de astăzi, șeful partidului care face gură în dietă, nu e Kossuth cel de la 1848!

În dosul seu nu stă dieta întregă, ca cea de la 1848 în dosul tatălui seu, ci numai o minoritate, care, ce e drept, poate opri în loc pe o vreme ore-care mersul regulat al treburilor țării, nu poate să prevaleze însă în conducerea de stat schimbarea pe care o dorește.

Voinței și dorinței acestor gălăgioși nu se va pleca nimeni, ci mai de grabă vor fi siliți ei să plece din parlament, dacă guvernul va fi silit să recurgă la ultima armă, la disolvarea parlamentului.

Și că guvernul se gândește la eventualitatea acésta, se poate deduce din scriselile unei foi care stă foarte aproape de guvern, și în care în numărul de Duminecă se spunea, că actualul guvern *nu se teme* nici de intrarea țării într-o stare de *ex-lex*, pentru-că țera va ști și va înțelege, că nu din vina guvernului a intrat în acésta stare.

Ear' o stare de *ex-lex* s'ar ivi atunci, când parlamentul ar fi acum disolvat, pentru-că după constituție dieta poate fi disolvată numai după votarea *budgetului*, ear' *budgetul* nu e votat. Și e întrebare, dacă din eventualele nouă alegeri kossuthistii vor eși așa de tari cum sunt astăzi, cu toate că ei se laudă că *țera e cu ei*. S'au întâmplat și alte minuni în patria noastră! N'ar fi consult deci, ca pentru o situație nesigură de mâne, partidul să rischeze situația favorabilă de astăzi. Dar' mai presus de toate, nu e frumos, că se întristeză cu animosități și atacuri necumpenite zilele bunului Domnitoriu, de la care Magiarii au tot ce astăzi pot numi al lor, și de la care, pe altă cale, pot să mai câștige și favorurile, pe cari pe calea apucată, prin amenințări, la nici un cas nu le vor câștiga.

Să nu fie și în partidul kossuthist oameni cari cugetă astfel? Noi credem că da; și sperăm să vedem în cele din urmă vederile acestora eșite biruitoare.

Principiile educațiunii.

Marele cugetătoriu *Leo Tolstoi* și-a spus cuvântul și asupra educațiunii. Și și-l-a spus cu aceeași temeinicie, cu care și-l-a spus asupra tuturor chestiilor grele. Din ideile sale, resirate prin cărți și prin scrisori, asupra acestei chestii, dăm cetitorilor mănunchiul următoriu:

... Am meditat mult asupra educațiunii. Sunt chestiuni, cari ne duc la concluziuni îndoelnice, și sunt chestiuni, în cari ajungem la concluziuni finale, fără a se mai pute schimba ceva din ele, fiind-că nu suntem în stare să mai adăugăm nimica la ele. De natura acésta sunt concluziunile la cari am ajuns eu în chestia educațiunii. Sunt următoarele:

Educațiunea ni-se pare a fi complicată și grea numai atunci, când vrem să dăm creștere copiilor, sau altora, fără a ne educa întâiu pe noi. Când însă începem să înțelegem, că pe alții numai prin noi putem să-i educăm: chestia educațiunii vine dată la o parte, și pe plan apare întrebarea: *cum trebuie să trăim?* Pentru-că eu nu cunosc nici un fel de educare de copii, care să nu cuprindă în sine educarea proprie.

Așa dară: cum să învățăm copiii să se îmbrace, să se hrănescă, să se culce? Așa cum le facem noi toate acestea. Dacă tata și mama se îmbracă simplu, trăesc cu cumpătate, dorm, muncesc și învață la timpul seu, — așa vor face și copiii.

Pentru educațiune aș stabili două principii fundamentale: întâiu, omul nu numai să trăiască, și să trăiască bine, ci să se muncască și să năsuiască spre perfecționare; al doilea, în fața copiilor să nu ascundem nimica din viața noastră. Insist mult asupra acestui din urmă; pentru-că e mult mai bine dacă cunosc copiii părțile slabe ale părinților, de cât dacă trebuie să sintă, că părinții lor au în fața lumii o purtare, și în ascuns o altă purtare secretă.

Toate greutățile educațiunii se nasc de acolo, că părinții nu vreau să vadă la copii scăderile lor proprii, pe cari nu le pot ameliora, și nici nu vreau să le recunoască de scăderi, ba pentru ei le țin chiar de justificate. De aici întreaga greutate și întreaga luptă cu copiii.

Copiii sunt moralicește mai puțin trunțitori de cât cei mari. Fără ca să aște, și fără a fi conștii de lucrul acesta, ei ved adese-ori greșelile părinților, și ved și cea mai mare dintre toate greșelile: *prefăcătoria părinților*, și urmarea e, că perd totă stima față de ei și ori-ce interes față de învățăturile lor.

Prefăcătoria părinților în educarea copiilor e o aparițiune de toate zilele, și fiind-că copiii au un simț fin, o observă numai de cât, se scârbesc de ea și devin — imorali. Adevărul e prima și principala condițiune pentru eficacitatea influinței spirituale, și tocmai de aceea e și prima condițiune a educațiunii. Și pentru-ca efectul să nu producă înspăimântare când întregul adevăr al vieții vine relevat, viața să fie bună, ori mai puțin rea. De aceea, educarea altora reșede în edu-

careia proprie, căci altcum educarea nu se poate face.

A educa înseamnă a influența asupra inimii aceluia pe care l'educăm. Ear' influența asupra inimii se câștigă numai prin hipnotism, atât de ușor de exerciat asupra copiilor, prin hipnotismul pe care l'exerciază contagiositatea exemplului dat.

Copilul vede că eu sunt agitat și ofensez oamenii; el vede că eu silesc pe alții să facă ceea-ce și eu puteam să fac; că satisfac capriciilor și poftelor mele; că evit să muncesc pentru alții, ci umblu numai după plăceri și petreceri; că sunt falos de poziția ce o am, și mă laud cu ea; că pe alții îi vorbesc de rău; una le spun în față și alta vorbesc în dosul lor; că mă prefac a crede lucruri în cari nu cred, și mii și mii de astfel de acțiuni, ori apoi de acțiuni contrare, cum e: blândetă, supunere, rîvnă de muncă, abnegațiune, iubire de adevăr, — și acestea sau acelea au asupra lor influență de o sută de ori mai mare de cât cele mai frumoase și mai înțelepte învățături. De aceea, întreaga, sau aproape întreaga educațiune are de rezultat îndreptarea sau perfecționarea vieții proprii.

La problema educațiunii copiilor ai ajuns, iubite cetitorule, astfel, că ai început să visezi despre *ideal*, despre binele care fără îndoială omul numai în sine, în eu-l seu poate să l'afle. Și aceea ce ai căutat pentru tine, fără a pute ști că de ce, a ajuns să fie ceva indispensabil pentru-ca copiii să nu se strice moralicește.

De la educațiune se cere de regulă, ca aceia pe cari îi educăm să învețe una ori alta, să se desvölte așa, cum noi înțelegem creșterea. Dar' lucrul acesta e imposibil. Și tot așa e cu neputință să devină copiii morali în sensul în care noi luăm cuvântul. Dar' e cu putință să împedecăm, ca la demoralizarea copiilor să fim și noi părtași și vinovați. Și în acésta bărbatul nu poate împedeca femeia, femeia nu poate împedeca bărbatul. Să influențăm deci cu întreaga noastră viață asupra copiilor, — după putință, firește, — și să aluim în inima lor exemplele binelui. Sunt de părerea, că nu numai e greu, dar' e și chiar curată imposibilitate să dea educațiune bună copiilor acela care e — rău; și că educarea copiilor nu e alta de cât o perfecționare proprie, la care tocmai copiii dau mână de ajutoriu.

Ar fi ridicol să pretinzi de la medic să lecuiască oameni cari fumază, beau, mănâncă fără cumpăt, nu lucră, fac din nopțe zi, câtă vreme ei continuă a duce acest mod de viață. Și tot așa de ridiculă e cererea oamenilor să-i instruez cum să-și crească copiii în spiritul moralității, când ei înșiși duc viața cea mai imorală.

Întreaga educațiune reșede în tot mai marea și mai marea recunoștere a scăderilor proprii și în nisuițele de a te scutura de ele. Și lucrul acesta poate să-l facă ori-și-cine și în fie-care stadiu al vieții. Și acésta e arma cea mai puternică dată omului pentru a influența cu ea asupra altora, mai ales asupra copiilor, cari ne stau involuntar mai aproape.

Chestiunea educației și chestiunea, că în ce raport se stă cu omeni, se pot contopi în o singură chestiune, în următoarea: Ce atitudine se manifestă față de omeni, nu numai în vorbe, ci și în acțiuni? Când e odată rezolvată chestia aceasta, și viața părinților e regulată amăsurați rezolvării date, — atunci întreaga educație a copiilor e dată gata în această viață a părinților. Și dacă rezolvarea a fost corectă, nu va trece în viața copiilor sei nici un tată seducerea la păcătuire; dar' în cas contrar, se întimplă contrariu. Dacă copiii își însușesc sau nu învătătură, e lucru secundar, nu e lucru important. Copilul care dispune de facultăți, se desvôle și învață aceea pentru ce are talent chiar și în pustie. Ceea-ce se pôte spune este, că binele deșteptă bine în inima omului, de o eficacitate nedisputabilă, fie că binele acestuia e observat ori nu. În vătătoriul de es. care 'și întorțe fața de la școlarii sei și plânge, lasă urme în inimile acestora, — dacă ei observă lucrul, — cu mult mai adânci de cât o sută de ore de prelegeri și o sută de lecțiuni. Viața omului e dată pentru aceasta. Viața desvôle individualitatea. Dar' educațiunea din zilele noastre în loc să desvôle individualitatea, o întunecă și o șterge. Iată de ce trebuie pusă pe base mai solide!

† Dr. Daniil Popoviciu Barcianu.

„Luceafărul” din Budapesta, revista tinerimii noastre universitare, consacră în numărul mai nou memoriei decesatului și mult regretatului Dr. D. P. Barcianu următoarele frumoase cuvinte, isvorite din o caldă și nobilă inimă românească:

În 3/16 Februarie s'a mutat la cele eterne distinsul Român Dr. Daniil P. Barcianu, lăsându-și cei 6 copilași orfani, și orfană lăsând întreaga dascălărie română, care deja de mult se obicnuise a privi pe Barcianu ca pe cel mai dibaciu povățuitor al său, ca pe Nestorul cu dulce graiu al catedrei române.

Un om cu înalte sentimente, cu vastă erudiție și de o rară cinste a fost regretatul Dr. Barcianu. Un bărbat, căruia numai în puține locuri i-ai putea afla păreche în lumea acesta târgoveță, a cărei singură țintă e căpătuiala, ear' îndemnul și temelia tuturor acțiunilor ei: egoismul.

A fost un om care nici-odată n'a alergat după deșărtăcii lumeste, n'a dorit succese efemere, nici stringeri de comori lăcomite n'a rîvnit, pentru-că natura creatoare îl înzestrăse cu calități eminente, prin care el în decursul unei scurte vieți, dar' pe lângă stăruință minunată și muncă mistuitoare, și-a știut asigura vază și recunoștința, care nu l-a însoțit numai până în preajma trecerii sale din viață, ci se va transplanta din generație în generație și va face, ca în fața

viitorimii rolul și importanța carierei lui de dascăl să se prezinte în dimensiuni din ce în ce mai mari.

Căci așa merită bărbatul, a cărui inimă a fost comoră de noblețe și de bunătate, ear' mintea lui isvor de înțelepciune și de lumină roditoare. Așa merită naționalistul, care, uitându-și de sine și de ai sei, a urmărit în întreaga viață sa și în toate lucrările sale o singură țintă, aceea de a fi folositor neamului său în primul rând, apoi sie-și. De dragostea neamului său și de dorul înaintării spre bine a acestui neam, a fost condus Barcianu, și în călătoria sa literară-dascălărească, și în cea politică, când s'a răscălitat drepturile neamului și a suferit închisoare grea fără ca suferința lui și a tovarășilor sei să fi putut ușura încălțarea cumplitelor suferințe, ce apăsau neamul. Dar' dacă munca lui Barcianu pe terenul politic n'a putut fi urmată de un rezultat practic, cu atât mai încoronate de izbândă au fost ostenele lui de la catedră, de unde ca un adevărat dascăl al dascălilor a propovăduit iubirea de neam și iubirea de adevăr, și i-a succes,

Ca din florile vieții să alege și s'adune
În neperitorul fagur adevăr și înțelepciune.

De aceea la trecerea lui din viața această tot neamul a lăcrimat, ear' dascălăria română a îmbrăcat doliu greu, pentru-că mare îi este pierderea, pe care i-a pricinuit-o mărtaza lui Barcianu. O singură consolatie avem, aceea, că rezultatele muncii lui vor fi neperitoare și ne vor servi tuturor ca îndemn spre fapte vrednice și bărbătești.

Revistă esternă

Dorințele Sârbiei. Din prilejul acțiunii de reforme în Macedonia guvernul Sârbiei a înaintat de nou guvernului turcesc european, ca *poporațiunea sârbă de pe teritoriul european al Turciei să fie recunoscută ca națiune*. Scopul acestui postulat al guvernului sârbesc e, ca în matriculele oficiose turcești Sârbii să figureze nu numai ca „credincioși ai bisericii grecești și ai patriarhului ecumenic”, ci *să li-se recunoască naționalitatea sârbă*, în tocmă cum li-se recunoște Bulgarilor naționalitatea lor.

Consulat rusesc în Macedonia. „Vossische Zeitung” (Berlin) are raport din Sofia, de cuprinsul că guvernul rusesc a notificat guvernului bulgar, că în scopul controlării mai cu efect a inactivității reformelor macedonene *va înființa consulat rusesc în Cuprili ori în Uscub*.

Flota de război a Statelor Unite. Cum se raportează din Washington, senatul a introdus unele modificări în budgetul marinei, votat deja din partea camerei deputaților. A nime: la cheltuieli a votat ministeriului creditul necesar pentru-ca în loc de trei bastimente de război (cum hotărâse camera) să construiască patru, ear' în loc de un încredințator, două.

Reforme în Macedonia. În timp ce sultanul prin acceptarea proiectului de reforme și prin voința de a le introduce nu numai în cele trei vilejete indicate în pre-ject, ci în toate vilejetele din Macedonia și despre întâmplări ce stau în ore-care raport cu situația din Macedonia, nu miră tocmai a pace. Astfel, din *Salonic* se raportează Agenției Reuter, că într-o locuitorii satului Brondo (la nord de Serres) și într-o trupe turcești a fost zilele trecute ciocnire foarte sângeroasă; ear' din *Sofia* se raportează, că principele Ferdinand și guvernul seu au căpătat din Macedonia știri foarte neliniștitoare.

În același timp o telegramă din Constantinopol raportează, că căpitanul unei corăbii engleze sosite acolo a spus, că pe *Marea-Negră*, la distanță de cincizeci miluri de la gurile Bosforului s'a întâlnit cu o escadră rusescă, ce co-sta din douăsprezece vase de război și înainta spre nord.

Ear' despre flota noastră se raportează din *Zara* următoarele: Partea ce la începutul lunii Februarie 'și începuse exercițiile pe *Adria*, s'a rentors în portul de la *Pola* pentru-ca vasele de război să fie montate cu aparatele telegrafice fără sîrmă. Pe la jumătatea lunii curente flota noastră de război se vor împreuna cu vasele rusescă pe *Marea-Mediterană* spre a demonstra împreună în fața portului de la *Salonic*.

Pentru catedrală

s'au mai făcut următoarele oferte bene-vole:

1. Gregoriu Trif, paroch în Vecerd	cor. 100
2. Alexandru Crișan, paroch în Godinești (Ilia)	„ 100
3. Mihail Todea, paroch în Idicel (Reghin)	„ 100
4. Petru Jujan, învățătoriu în Vica (Ilia)	„ 40

„Albina.”

(Urmare.)

După acestea Vă prezentăm tabloul comparativ al operațiunilor principale precum urmază:

Depunerile:

Cu finea anului 1901 erau la institut 8013 depuneri în sumă de 11.092,300-52 cor. În cursul anului 1902 s'au mai făcut 2186 depuneri în sumă de 6.158,811-65 cor. În cursul anului 1902 s'au capitalizat interese 479,840-14 cor. Deci starea totală a fost de 10,199 depuneri în sumă de 17.730,652-31 cor. Din acestea s'au ridicat 2493 depuneri în sumă de 6.205,005-85 cor. Remânând starea cu 31 Decembrie 1902 7706 depuneri în suma de 11.525,646-46 cor., cu 433,345-94 cor. mai mult de cât în anul precedent.

Escomptul de cambii.

Starea protofoliului cu finea anului 1901 era de 19,365 cambii în valoare de 7.241,846-40

cor. În decursul anului s'au mai escomptat 58,951 cambii în valoare de 21.484,945-16 cor. Starea totală a protofoliului a fost prin urmare 78,316 cambii în valoare de 28.626,791-56 cor. Din acestea s'au răscumplat în decursul anului 56,249 cambii în val. de 20.717,469-27 cor., rămânând starea protofoliului cu finea anului 1902 de 22,067 cambii în valoare de 7.909,322-29 cor., față de anul precedent mai mult cu 667,475-89 cor.

Credit personal țărănesc:

Starea lui cu finea anului 1901 era 11,628 obligațiuni în sumă de 1.695,566-60 cor. În cursul anului s'au mai acordat 2077 obligațiuni în sumă de 478,600— cor. Deci starea totală a fost 13,705 obligațiuni în suma de 2.174,166-60 cor., din cari s'au replătit și achitat 1444 obligațiuni în suma de 340,984-34 cor., și au rămas cu 31 Decembrie 1902 12,261 obligațiuni în suma de 1.833,172-26 cor., cu 137,615-66 cor. mai mult de cât în anul precedent.

Imprumuturi hipotecare:

Imprumuturile de hipotecă au stat la finea anului 1901 din 3535 obligațiuni în sumă de 5.149,122-01 cor. În anul 1902 s'au mai acordat 496 obligațiuni în suma de 943,400— cor. A rezultat prin urmare un total de 4031 oblig. în suma de 6.092,522-01 cor. În cursul anului s'au achitat 465 obligațiuni în suma de 792,558-89 cor., și au rămas în 31 Decembrie 1902 3566 obligațiuni în suma de 5.299,963-12 cor., o creștere de 150,841-11 cor. față de anul precedent.

Aceste pretensiuni sunt asigurate prin hipotecă de un areal preste tot de 107,857 jug. 916 stângini □ în valoare de 20,586,429-52 corone.

Credite cambiale cu acoperire hipotecară:

Starea cu finea anului 1901 a fost de 825 imprumuturi în sumă de 1.910,719— cor. În cursul anului s'au mai acordat 152 imprumuturi în sumă de 381,200— cor. Deci starea totală a fost de 977 imprumuturi în sumă de 2.291,919— cor. Din acestea s'au replătit 72 imprumuturi în sumă de 331,497-50 cor., rămânând starea cu 31 Decembrie 1902 905 imprumuturi în sumă de 1.960,421-50 cor., față de anul precedent o creștere de 49,702-50 cor.

Credite de Cont-Curent:

Starea acestui ram a fost cu finea anului 1901 de 1.041,220-86 cor. În cursul anului 1902 s'au mai acordat 3.127,389-49 cor., făcându-se total de 4.168,610-35 cor. Din cari s'au restituit 3.159,662-24 cor., rămânând cu finea anului 1902 1.008,948-11 cor., mai puțin cu 32,272-75 cor. față de anul precedent.

Imprumuturi pe efecte publice (lombard):

Starea cu 31 Decembrie 1901 a fost de 134 imprumuturi de 149,002-40 cor. În cursul anului s'au mai dat 29 imprumuturi de 50,364— cor., rezultând un total de 163 imprumuturi de 199,366-40 cor., din cari s'au achitat 48 imprumuturi de 84,423-40 cor., rămânând la finea anului 1902 115 imprumuturi de 114,943— cor., față de anul precedent mai puțin cu 34,059-40 cor.

FOIȘORĂ

Invătătoriul.

Invătător, tu ai un nume

Ce l'a avut Mântuitoriul.

Pe urma lui pășește astăzi

Să luminezi întreg poporul,

Precum făcu Mântuitoriul.

Când suspină sub apăsarea

Robiei vechi, întreg pământul, —

Atunci trimis de sus de Tatăl

Se întrupă ca om Cuvântul

Să mântuiască întreg pământul.

Pe cei rămași în întunec

Ce au nevoie de lumină,

Invătătoriule, îndreptăză-i

Pe calea vieții cea senină!

Cătră dreptate și lumină!

Atunci, venind Mântuitoriul

S'a dat pe El ca pildă vie.

Acum se știi c'al tău e rândul:

Acastă cinste 'ți vine tie

Să fii la alții pildă vie.

Invătător, tu ai un nume

Ce l'a avut Mântuitoriul.

Pe urma lui pășește astăzi

Să luminezi întreg poporul,

Precum făcu Mântuitoriul.

Th. D. Speranția.

Mândra lumii.

— Poveste —

de **Laurențiu Ciorbea.**

(Urmare și fine.)

Dacă însă dvăstră veți gândi că mul ce spune din pascăle a părăsit pe tinerul Roșu-Împărat, pentru-că acela l'a înfrînt de mai multe-ori, rău gândiți. El a știut că ocară și rușine 'l' așteptă încă, de aceea nici n'a luat în seamă cele ce a făcut tinerul Împărat cu el, căci în urma urmelor înșel și silît de sfetnici a făcut. El și acum își lătea gândul, cum se ajută și se scotă pe Împăratul din beleaua ce i-a făcut-o mama sneului turbat. De aceea cât ce afla despre pîla Măndrei lumii pleră la munții ce se ba în capete, și luă apă vie, apoi intră pe la mîzul nopții în odaia unde zăcea Mândra lumii și o stropi cu apă vie și eși afară, ear' M

dra lumii îndată-și veni în fire și se 'nsănătoșă. Dar' contrarii lui îl pîrîră la Împăratul că l'au vîrît în mezul nopții intrînd la Mândra lumii cu alte gânduri.

Tinerul Roșu-Împărat cât ce auî de acesta, porunci să taie capul omului ce spune din pascăle. Când ajunseră la locul de pierzare, omul ce spune din pascăle se rugă de Împăratul să-i dea voie a vorbi poporului adunat un cuvînt, apoi și dacă va muri nu-i pare rău.

Împăratul se învoi, ear' omul ce spune din pascăle începă a cuvînta așa:

— „Cinstiți boeri și omeni buni!

Sunt cîndit la moarte, pentru-că am fost cel mai credincios om Împăratului, pentru-că i-am făcut bine, ce nime altul nu i-l'ar fi făcut. Nu vorbesc, ca să mă laud și să scap de moarte, căci și așa trebuie să mor odată. O treia am, carea n'am descoperit-o până acum, vineau să o știe lumea și apoi să mor”. Și începă a povesti din fir în per cum a cîștigat și adus pe Mândra lumii, cum a scos-o din ghiarele morții și a făcut-o sănătoșă, întocmai pe cum vă povestii și eu dvăstre. Când ajunse cu povestirea până unde spusese sora în sora dintău, se pre-nă în stîlp de pîră până la genunchi, când

spuse ce-a auît în sora a doua, se prefăcu în stan de pîră până la brîu. Aci Împăratul vîdînd nevinovăția lui începă a plînge și a 'l rugă să 'ncete cu povestirea. Dar' omul ce spune din pascăle nu vol, ci spuse mai departe, și după-ce a spus tot se făcu cu totul de pîră.

Atunci vîdînd Împăratul și poporul nevinovăția omului cu pascăle, l'au plîns cu toții trei zile și trei nopți, și în locul lui, care acum nu mai era într-o vîi, porunci Împăratul de tăiară capetele sfetnicilor mincinoși.

Trupul cel împetrit al făcătorului său de bine l'a dus Împăratul și l'a pus în odaia sa, ca totdeauna să-și aducă aminte de el. Și era supărat Împăratul și Mândra lumii, că au pierdut de lângă ei omul, care mult li-ar fi ajutat și folosit și de-aci înainte, și mult ar fi dat să 'l mai vadă odată viu.

Trecu vreme mai îndelungată și Împăratul cu Mândra lumii avură un copil. Intr-o dimineață Împăratul intră în casa Măndrei lumii și 'i spuse că i-s'a arătat un înger în vis care i-a zis, că dacă voește se 'nvie făcătorul seu de bine, să taie copilul și să stropască trupul cel împetrit cu sângele lui. Mândra lumii spuse că tocmai acel vis l'a

Scrisuri fonciare cu 5%:

Cu 31 Decembrie 1901 au fost în circulațiune în valoare de 5.019.500 cor. În cursul anului s'au mai emis 160.000 cor. A fost deci starea totală de 5.179.500 cor. S'au sortat în cursul anului 1902 191.000 cor. Rămân prin urmare cu 31 Decembrie 1902 în circulațiune 4.988.500 cor. O reducere de 31.000 cor. față de anul precedent.

Mișcarea cassei:

Intrate la centrală 32.278.913 81 cor., intrate la sucursală 10.629.857 30 cor., suma intratelor 42.908.771 11 cor. Eșite, la centrală 32.269.354 24 cor., ear' la sucursală 10.593.764 95 cor., suma eșitelor 42.863.119 19 cor. Total 85.771.890 30 cor.

Revirementul în giro-conto al băncii austro-ungare a fost în anul expirat de 20.877.157 23 cor., ear' revirementul primanotei a fost de 38.598.164 63 cor.

Din bilanțul general al anului 1902 rezultă că:

Suma activelor institutului este cu 1.213.556 68 cor., ear' suma venitului brut cu 65.762 22 cor. mai mare de cât în anul premergătoriu.

Subtrăgând din venitul brut al anului de 1.258.254 52 cor. totalul ieșirilor cu 995.130 22 cor., rezultă un profit net al anului de 263.124 30 cor., cu 4.585 19 cor. mai mare de cât în anul precedent.

La acest rezultat filiala noastră din Brașov a contribuit cu 63.569 04 cor.

Fondul de pensuni al funcționarilor, care în cursul anului a avut erogățiuni de 7.435 71 cor., de asemenea a crescut cu 33.639 23 cor., ajungând la suma de 386.631 cor.

Distribuirea profitului net.

Relativ la distribuirea profitului net de 263.124 30 cor. ne luăm voie a face următoarea propunere:

I. Să se dea acționarilor dividendă de 5% provădută în § 62 din statute după capitalul social de 1.200.000 cor. în sumă de 60.000 cor.

II. Restul de 203.124 30 cor. să se împartă cum urmază: 1. 18% tantiemă statutară (§ 62, b, c, d, e, f) membrilor direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor institutului 36.562 32 cor. 2. Remunerațiune funcționarilor fără drept de tantiemă și servitorilor 2490 cor. 3. Pentru scopuri de binefacere 17.300 cor. 4. Fondului de pensuni al funcționarilor 16.000 cor. 5. Fondului special de rezervă 22.771 98 cor. 6. Supradividendă acționarilor 108.000 cor.

Primită această propunere dividendă anului 1902 va fi tot ca în anul precedent de 28 cor. de acție și se poate ridica imediat după adunarea generală.

Fondul special de rezervă va fi de 137.766 51 cor.

Fondul de pensuni al funcționarilor de 402.631 cor.

Terminând vă prezentăm rațiociniul cu toate conturile sale, rugându-vă, ca după-ace veți fi ascultat și raportul comitetului de supraveghiere să binevoiți:

visat și ea. Apoi învoindu-se amândoi la lucrul acesta tăiară copilul și stropind pétra cu sânge, aceea începă a da semne de viață și a se mișca, până-ce invă cum se cade și zise: „Dă-mne, da greu somn am durmit.“

— „Dă-mne! tu mult și bine dacă nu tăiam noi copilul nostru, ca să te s ropim cu sângele lui“, răspuse împăratul. Atunci omul ce spune din pascălie se impune în o mână și lăsa să curgă sânge de al seu preste copil, la ce copilul invă îndată.

Nici nu trebuie se vă mai spun, că după acestea împăratul de bucurie făcă un ospăț și veselie, care a ținut trei zile și trei nopți.

Fost'am la el și eu, și așa mi-am petrecut de bine, cât după-ce am venit a casă era mai să pier de durere de cap și fierbințeli. Cine ar gândi că mințesc, vină la noi și se va ncredința că adevăr grăesc. Și acum mai pătesc câte-odată așa, când chieftuesc prea mult.

Și mă suflu pe o șea
Și v'o spusei d'voastră așa;
Șeaua fu cam ruginosă
Și povestea mincinosă.

1. a aproba bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1902 și a da direcțiunii și comitetului de supraveghiere abso-lutoriu pentru gestiunea lor pe anul expirat;

2. a primi propunerea noastră cu privire la distribuirea profitului net;

3. a distribui suma destinată pentru scopuri culturale și de binefacere;

4. a fixa prețul marcelor de prezență pe anul curent;

5. a alege 2 membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani;

6. a alege 5 membri în comitetul de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.

Din ședința direcțiunii, ținută la 17 Faur 1903.

Ioșif St. Șuluțu m. p.

president.

Cosma m. p.

director executiv.

(Va urma).

NOUTĂȚI

Promoțiune. Dl Alexandru Pleancu, profesor în Beiuș, a fost promovat în 28 Februarie n. doctor în filosofie la universitatea din Cluj, și a nume, din filologia română ca obiect principal și din filologia latină și greacă, ca obiecte secundare.

Dar frumos. Revista „Luceafărul“ scrie în numărul din urmă, că ilustrul domn Dr. Alexandru Mocsonyi și-a îmbogățit cu un nou fapt revașul binefacerilor, cumpărând 25 exemplare din „Cartea de Aur“ (vol. II. neconșecat Red.) pentru a fi distribuite tinerilor universitari din Budapesta. „În acest act de părintescă îngrijire a înaltului nostru bărbat, — serie apoi „Luceafărul“, — vedem totodată și ochiul treaz al cunoscătorului trebuințelor noastre. Tinerimea noastră numai în slova istoriei naționale își va pute afla prilej de înălțare și vigore sufletescă, calități atât de necesare astăzi, când ne bântue atât amar de dărpănare launtrică. Cetind epopeea jălnică a luptelor neamului nostru va înțelege tinerimea, cari au fost mai marii nostri, și cunoscând sufletul acestor chipuri de mare cinste, va trage învățătură: cari din faptele bărbatilor nostri de astăzi vor împodobi pantheonul viitorului. Atunci va ști înțelege pe deplin și datorința de înaltă venerațiune, merită a o păstra cu toții distincțiunii binefăcătoriu al neamului românesc.“

Din partea noastră întregim știrea cu comunicarea faptului, că și pentru tinerimea universitară română din Cluj au fost cumpărate din partea ilustrului domn Alexandru de Mocsonyi 15 exemplare din „Cartea de Aur“ vol. II., și că aceste frumoase dăruiri domnului de Mocsonyi le-a făcut în numele întregii ilustre familii al cărei senior este.

Mandat protestat. În contra alegerii de deputat de la Ceica, terminată cu învingerea candidatului guvernamental Ioan Papp, opoziția kossuthistă a înaintat protest la înalta Curie.

Pentru calumnie. Profesorul din Brașov, Dr. E. Lassel, a fost aflat în Decembrie anul trecut vinovat din partea curții cu jurați din M. Oșorheiu, pentru calumnie, adusă prin presă oficiului central de statistică din Budapesta, despre care scriese că a falsificat datele statistice referitoare la populațiunea țerii, în favorul rasei magiare. Tribunalul din M. Oșorheiu i-a dictat pedepșă două luni temniță și 300 cor. amendă. În urma recursului de nulitate, Curia s'a ocupat eri, Marti, cu procesul acesta, și a respins recursul de nulitate, dar' a micșorat pedepșă, stergând temnița, și lăsându-l pe dl Lassel numai cu amendă de 300 cor. —

Publicist român laudat în presa franceză. Din prilejul decorării poetului și publicistului român Petru V. Grigoriu cu crucea de cavalier al legiunii de onoare, ziarele din Paris fac măgulitoare aprecieri asupra dlui Grigoriu. „Libre Parole“, de exemplu, scrie următoarele: „Delicatul poet și talentatul publicist Petru V. Grigoriu, din România, zilele acestea a fost distins cu crucea de cavalier al legiunii de onoare. Toți cari cunosc pe dl Grigoriu și pot gusta talentul seu și toți cari știu cât de sincer amic al Francei este noul legionar, vor aproba din inimă această distincțiune.“

Doi deputați dietali noi. Luni s'a făcut în două cercuri alegere de deputat dietal, în cercul Făgetului și în cercul secuiesc din Csik-Szent-Márton, ajunse în vacanță prin abdicarea fostilor deputați. La Făget a fost ales avocatul din Arad Dr. Nemes Zsigmond (jidani), ear' la Csik-Szent-Márton deputatul de mai nainte, Gyórfy Gyula, asupra căruia comisia de incompatibilitate a dietei eaunțase incompatibilitatea întră mandatul de deputat și întră celelalte ocupațiuni ale sale.

† **Emilian (Aleman) Cioran.** La încheierea zărilor aflăm, că părintele Emilian (Aleman) Cioran, paroh în Reșinari, a răposat azi noapte. — Dumnezeu să l odihnescă.

† **Baron Fedor Nicolici,** membru al casei magnatilor și în repetite rânduri fost comisariu regesc la congresul bisericesc al Sârbilor din Ungaria, a răposat Luni seara în castelul seu din Rudna. Răposatul era nepot de fiică al principelui Serbiei Milos Obrenovici și înrudit cu numeroase familii aristocratice din Ungaria. Ca cel mai de aproape înrudit cu casa domnitoare a Serbiei, astă-tornă, când presa băjbăia de versiuni asupra designării de moștenitoriu al regelui Alexandru, unele ziare l făcuseră și pe el candidat la tronul Serbiei. El însuși a fost însă primul, care a dat demontare categorică acelei candidări. În viața publică a dus rol însemnat deosebi în ce privește afacerile bisericești sârbe din patria noastră. În urmăntarea i-s'a făcut eri (Marți) în cripta familiară de la Rudna (comitatul Timiș), oficiind ceremonialul funerar episcopul sârb Bogdanovici.

Fomete în Trăncin. În părțile nordice ale comitatului Trăncin populația e în mare miserie, fiind amenințată de fomete chiar. Pentru ajutorarea lipsiților guvernul a asemnat din vistieria statului 10.000 cor. —

Stare de asediu în Bihor. Locuitorii comunelor Cavaș și Cociuba din comitatul Bihor, instigați de agitatori socialiști răpesc și fură de pe la proprietari tot ce le cade în mână. Losinca dată de păcătoșii agitatori e: „proprietatea e hoție“, deci săracimea se iee cu forța averile celor bogați. Pe lângă aceasta îi mai ațită și se puste întrăgă anstia comunală, etc. În fața acestor stări de anarhie protopretorul cercului a pus comunele sub stare de asediu, nefind permis nimănui să umble seara pe strade, dacă nu are licență specială de la primărie.

Cununie cu sfârșit tragic. Constantin Galetta și Maria Schneider se aflau Sâmbătă în fața altarului bisericeii din Eszék spre a primi binecuvântarea preotului la actual căsătoriei lor. În cursul ceremonialului cununiei, miresei i-s'a făcut rău și a cădă jos leșinată. Medicul chiamat în ajutoriu a constatat apoi, că miresa e bolnavă de tifus (lungore). Auzind acesta mirele, a căpătat apoplexie de inimă și a murit acolo în biserică, lângă miresa sa. Nenorocita miresă a fost dusă în spital, care e plin de bolnavi, grăssând lungore în mod epidemic în Eszék, ear' cadavru mirlei a fost ridicat și dus a casă, spre a fi pregătit de înmormântare.

Un bărbat întră o sută de vędane. Bancarul milionar Alfred Howlet din Siracusa și-a serbat în 17 a lunei trecute jubileul de 82 ani ai etății sale. La serbare însă, care a fost splendidă cum numai un milionar esentric pôte s'o facă, a invitat numai femei din clasa de elită a orașului, și chiar și dintră acelea numai pe cele vędave. Și s'au aflat în oraș o sută de cocone vędane, cari împreună cu moșneagul milionar și-au făcut o zi bună — cum se zice.

Știri mărante. De un timp încoci vulcanul „Colima“ din Mexic e în funcțiune foarte agitată. Marti a avut erupțiuni așa de puternice cum nu a mai avut d'or' de veacuri. În același timp s'au simțit atât în jurul vulcanului, cât și pe litoralul nordic al Mexicului puternice sgăduiri de pământ. — Jci noaptea în Londra și împrejurimi a fost mare vifor, împedcând comunicația telegrafică dintră Londra și ținuturile de la nord ale Angliei și cauzând mari stricăciuni vaporelor. Probabil că țera noastră înecă va fi cercetată de acest vifor. — *Călugerii benedictini* espulsați din Francia, cum se raportă din Roma, s'au constituit în societate pe acții în scop să întemeze în Piemont o mare fabrică de licoruri. Capitalul social e 40 mil. de franci. — În *Timișoara* grăssă în mare grad diferita (anghina) nu numai întră copii, ci și întră omenii mari: în școlele medii și în casarme. Prelegerile sunt astate deja de Vineri, ear' spitalul militar e plin de bolnavi. — Duminecă noaptea a fost puternic cutremur de pământ în Chichindanare. Mobilele de prin case se clătinau binișor. Fagube nu s'au întemplat.

Cea mai mare minune a acestui secol a fost făcută de crucea dublă electro-magnetică nr. 86.967 R. B. Inventatorul acesteia, dl Albert Müller (Budapesta, V. Vadaszeu nr. 42/V) a primit mii de scrisori de recunoștință, deore-ce pacienții încercaseră până aci fel și fel de mijloce, fără succes însă, și numai în urmă al recurs la crucea dublă electro-magnetică, care ajută sigur, după cum reese și din scrisoarea următoare: „Stimate dl Müller! Nevasta mea suferia deja de 9 ani de durere de cap, de sgărciuri, a noșii și leșina, apoi suferia de insomnie și

avea junghiiuri în întreg corpul; de când însă am comandat invențiunea d'ale, crucea dublă electro-magnetică nr. 86.967 R. B. și a purtat-o: toate aceste dureri au dispărut. Primește deci profundele noastre mulțămite. Cu stimă, Francisc Hlatschka, măestru-văpsitor, Budapesta, strada Gizela nr. 42“.

PARTEA LITERARĂ.

Notițe istorice

privitoare la unele parohii din archidieceza gr.-ort. română a Transilvaniei.

(Intregire).

Ca întregire la cele publicate până acum sub titlul de sus în colónele zăriului nostru, dl Gavril Hango ne trimite următoarele însemnări:

13. — ? — „Aciastă carte eu popa Ștefan o amă vândut lui paver ion den bodu drept 24 cu mările muearea lui o au cumpărat 24 de florinți de săle fie pomană și lor și părinților și fraților și a tot niamul. Pavel, căta, lazar, căstină, pătru, ana, neacsa, neacsa“.

(Carte rom. de învăț. de Varlaam, Iași 1643. — Notez, că în exemplarul acestei cărți toate alusiunile la locuri din S. Scriptură sunt clarificate prin indicarea capetelor și versetelor pe marginea textului cuvântărilor ori printră șire, ear' la cuvântările de pe Dumineci sunt indicate și glasurile și stetiile, — firește, în scrisore cu mâna și cu litere cirile, ca și notița de sus, pare însă că de altă mână; indicările acestea însă sunt mai vechi de cât notița. Că scriitoriul acestor indicări a fost un bun cărturariu, se vede și de acolo, că a cercat a completa ici și colea printră șire chiar și textul cuvântărilor; așa d. e. la Dum. 24. a Samarineanului mi-lostiv, a adaus la locul potrivit în text: „așijdere și trupul ca pământul tot, că pământul rodște erbi și de tot felul de roduri, aș și omul să facă tot felul de bunătați fapte, că omul iaste și ceriul și pământul, den brău insus ceriul, den buric în jos pământul, inima omului iaste ca și casa lui dmnău, sufletul omului la inimă are scaun, ochii omului sănt ca și soarele și luna, gura cu graiul ca și tunetul, suflarea“.... continuarea s'a tăiat cu ocaziunea compactării — vechi — a cărții. Regret, că nu s'a indicat și locul și timpul acestor notițe).

Domnul Hango ne rógă apoi să facem următorea îndreptare: la numărul 4 din notițele istorice, în loc de „gigșor“ este a se ceti „tăgsor“, ear' după cuvintele „eu popa lup“ se se pună și „dela soat“.

Oficială.

Oficiile parohiale adese-ori nu trimt toate la timpul recerut datele statistice din parohii, cerute de la oficiul statistic central din Budapesta. Acesta se întemplă mai ales în parohiile vacante, unde de la oficiul central se trimt oficiului parohial 2—3 provocări. În privința acesta legea dispune a trimite în asemenea cas comisariu ministerial, care — pe speșele celui vinovat — se adune datele de lipsă. Toți parohii și în deosebi administratorii parohiali se fac atenți asupra acestui obligământ. Întru cât pentru parohia vacantă nu au primit de la postă côlele și blanchetele de lipsă, se le caute, se se intereseze de ele, ca astfel din toate parohiile să se trimită acele date la timp.

În casuri de treceri confesionale adese-ori se întemplă, că înștiințarea a doua se face în ziua a 14-a de la înștiințarea primă. Acestă înștiințare nu are valoare, căci în sensul unei ordinațiuni care aplică articolul de lege 53/1868 înștiințarea a doua trebuie să se facă după 14 zile împlinite de la înștiințarea primă. D. e. înștiințarea primă în 1 Martie, ear' a doua nu în 14 Martie, ci în 15, 16, 17, 18, etc. până în a 31-lea.

Toți parohii sunt poftiți a se grăbi cu restituirea cuitanțelor, ca să se pôtă termina împărțirea competențelor lor pe sem. I. 1903.

Nr. 609 ex 1902.

[30] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **capelan**, pe lângă parochul **Ioan Maxim** din **Ighiu**, prin acésta — în baza rezoluţiunii Preaven. Consistoriu archidiececan dto 19 Nov. 1902, Nr. 11,837 B. — se escrie concurs, cu termin de 30 de zile, de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt jumătate din venitele parochiale.

Cei ce doresc a ocupa acest post au a’şi înainta — în termenul susindicat — cererile instruite în ordine la subsemnatul oficiu protopresbiterial, fiind datori a se prezenta înaintea alegătorilor în biserică spre a cânta respective a celebra şi a cuvânta.

Alba-Iulia, 24 Ianuarie 1903.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or. al tractului Alba-Iulia, în conţelegere cu comitetul parochial.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

La **Librăria archidiececană** se află spre vânzare următoarele icône:

Ingroparea Domnului (Aer)

Mărimea 56/68 cm.: simple 21 cor., fine 27.40 cor., forţe fine 39.20 cor.

Mărimea 63/79 cm.: simple 27.40 cor., fine 39.20 cor., forţe fine 48.40 cor.

Mărimea 74/100 cm.: simple 39.20 cor., fine 48.40 cor., forţe fine 70 cor.

Mărimea 82/120 cm.: simple 48.40 cor., fine 70 cor., forţe fine 98 cor.

Mărimea 110/140 cm.: simple 67.20 cor., fine 89.60 cor., forţe fine 117.60 cor.

Alexandru Márki

Istoria universală pentru şcoale ci-vile şi superioare de fete pe baza planului de învăţământ din 1887. — După ediţiunea VI în româneşte de I. Popovici. — Aprobată de Inaltul Ministeriu r. u. de culte şi instrucţiune publică sub Nr. 4566/1901. — Preţul legat 2 — cor. A se procura de la **Librăria archidiececană**.

Amvonul bisericeii gr. ort. române. — Predici pentru toate Duminecile, sărbătorile şi praznicele de preste an. De **Ioan Nicorescu**, preot-profesor seminarial în Arad. — În două tomuri. — Cu binecuvântare arhierescă. — Tomul I. Predici pentru toate Duminecile de preste an. Preţul: 3 cor. plus 30 fileri porto.

Au apărut:

Novele tomul I.

de

Vas. Ranta-Buticescu.**Cuprinsul:**

1. Dragostea mătuşii	9. Soţia ostaşului.
2. Parola lui Ali Musta	10. Tinereţe-Nebuneţe.
3. Pétra Dochiei.	11. Florile Codrului.
4. Costica.	12. Regina balului.
5. Florile dragostei.	13. Dracul.
6. Sore cu ploie.	14. Presentul mătuşii.
7. Flori de munte.	15. Pentru plăceri.
8. Bombone.	

Preţul unui exemplar spedit franco e cor. 1-80

Se pot procura de la **Tipografia „Aurora”** în **Gherla** (Szamosujvár), de la **Librăria archidiececană** din **Sibiu**, cum şi de la alte librării mai cunoscute din patrie.

Metropolia

Românilor ortodoci din Ungaria şi Transilvania

Studiu istoric despre reînfiinţarea Metropoliei, dimpreună cu o colecţiune de acte. Din însărcinarea Consistoriului metropolitan de **Dr. H. Puşcariu**, arhimandrit, vicariu arhiepiscopesc, etc.

Preţul: broş. 6 cor., leg. 7-70, 8.20 şi 9.50 cor.

Se poate procura de la **Librăria archidiececană** din **Sibiu**.

La **Librăria Tipografiei archidiececane** din **Sibiu** se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Inaltpreasfântiei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania şi Metropolit al Românilor din Ungaria şi Transilvania.

Tabela de materii: Polunoştiņa de toate zilele. — Polunoştiņa Sâmbetei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea şi al şeselea. — Rânduēla Obedniței. — Ciasul al nouēlea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică şi cea mare. — Slușba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele şi Condacele Triodului şi ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicelele şi ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morţilor. — Troparele preste săptămână. — Troparele şi Condacele sfinţilor de obşte după rânduēla Sinacsariului. — Bogorodicelele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie şi la Utrenie. — Sinacsariul pe toate lunile. — Păschălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Păschăliei şi folosirea acelor. — Însemnarea cum se cetesc Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinţilor, până la cincina Duminecă din Postul mare, preste toţi anii.

Format octav, 397 pag. Preţul: broşat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roşie cu copcii 4 cor.

„VICTORIA”

institut de credit şi economii, societate pe acţii în Arad.

Convocare

Domnii acţionari ai institutului de credit şi economii „VICTORIA”, prin acésta se invită conform § ului 17 din statute la

a XV-a adunare generală ordinară

care se va ţine în Arad, la 8 Martie 1903 n. la 10 ore a. m., în localităţile institutului (strada Archiducele Iosif Nr. 2).

Obiectele:

1. Raportul Direcţiunei şi al Comitetului de supraveghiere şi stabilirea bilanţului.
2. Deciderea asupra distribuirii profitului curat.
3. Alegerea a doi membri în direcţiune.
4. Alegerea consiliului de cenzori.

[29] 1—1

Domnii acţionari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotenţiati în sensul §-ului 22 al statutelor, sunt rugaţi a’şi depune acţiile, eventual doveşile de plenipotenţă la casa institutului, sau la institutele de credit şi economii „Albina”, „Timişana”, „Bihoreana” şi „Oraviciana” cel puţin cu 24 ore înainte de adunarea generală.

Arad, în 22 Februarie 1903.

Direcţiunea institutului.

Active.	Contul Bilanţ.	Pasive.	
	Cor. fil.	Cor. fil.	
Cassa în numărare	88,299.87	Capital social:	
Bon în Giro-Conto şi la alte bănci	4,887.41	3000 acţiuni à cor. 200	600,000.—
Cambii	4.416,734.01	Fond de rezervă	335,013.17
Imprumuturi hipotecare	783,462.—	Fond de pensuni	58,881.01
Avansuri pe efecte	66,591.—	Depuneri spre fructificare	3.575,002.62
Acţiuni de la diverse bănci	40,580.—	Deposite de casă	21,411.59
Credite de cont-curent	47,726.19	Reescont	954,110.—
Casa institutului şi alte reali- tăţi de vânzare	238,917.45	Dividendă neridicată	1,408.—
Mobilier	8,171.72	Diverse conturi creditore	2,833.10
după amortisare	817.17	Contribuţie nesolvită după inte- resele depunerilor pe al II. semestru	8,630.16
Diverse conturi debitoare	4,270.94	Interese transitorii anticipate	53,212.26
Interese transit. restante	17,406.68	Profit transpus	8,372.58
		Profit net	97,355.61
			105,728.19
	5.716,230.10		5.716,230.10

Debit.	Contul Profit și Perderi.		Credit.
	Cor. fil.		Cor. fil.
Interese :		Interese :	
pentru depuneri spre fructificare	169,210.14	de la cambii . . .	310,597.33
pentru reescont	41,922.72	de la imprt. hipot.	66,648.45
Spese :		de la avansuri pe	
imprimare, registre, tipărituri,		efecte.	5,267.28
lemn, lumină și diverse . .	13,081.23	de la cont-curent	4,874.91
Porto	5,589.82	de la efecte proprii	2,421.—
Contribuție directă .	20,503.78		389,808.97
10% dare la intere-		Chiria și alte arēnđi	9,949.39
sele depunerilor .	16,922.56	Provisiuni	11,108.90
	37,426.34	Profit transpus	8,372.58
Competința de timbru	386.40		
Salare	34,894.45		
Bani de cuartir	7,583.38		
Chirie	2,600.—		
Amortisare din mobilier . . .	817.17		
Profit transpus	8,372.58		
Profit net	97,355.61		
	419,239.84		419,239.84

Arad, la 31 Decembre 1902.

Oncu m. p., director esec.

Raicu m. p., secretariu

Direcţiunea:

Mihail Veliciu m. p., president.

V. Mangra m. p. Petru Truţia m. p. R. Ciorogariu m. p., v.-pres.

Dr. Nicolau Ciacian m. p. Dr. Aurel Demian m. p. I. Papp m. p.

Traian Vaţianu m. p.

Subsemnatul Comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente şi le-am aflat în deplină consonanţă cu registrele institutului.

Arad, în 26 Februarie 1903.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Sever Ispravnic m. p. George Feier m. p. George Popoviciu m. p.
president. vicepresident.

Nic. Marcu m. p.

Paul Milovan m. p.